

**Sporočilo za tisk
Za takojšnjo objavo
Luxembourg, 16. decembra**

Po besedah revizorjev naložbe iz sredstev EU v letališča niso stroškovno učinkovite

Danes objavljeno poročilo Evropskega računškega sodišča kaže, da naložbe iz sredstev EU v letališča niso dale pričakovanih rezultatov niti niso bile stroškovno učinkovite. Revizorji EU trdijo, da so zaradi neustreznega načrtovanja in predvidevanja nekatera financirana letališča ležala preblizu skupaj, nekateri gradbeni projekti pa so bili preveliki glede na število letal in potnikov.

„Ugotovili smo, da nekatera letališča dolgoročno niso prinašala dobička, nekatera so se premalo uporabljala, nekatera pa se sploh niso uporabljala,“ je izjavil George Pufan, član Evropskega računškega sodišča, pristojen za poročilo. „Evropski zračni promet se bo do leta 2030 najverjetneje podvojil. Če naj bi Evropa zadovoljila to dodatno povpraševanje, bodo morale Komisija in države članice izboljšati način svojega investiranja v naša letališča, tako da se bodo financirala samo tista, ki prinašajo dobiček in pri katerih so naložbe resnično potrebne.“

Revizorji EU so preučili 20 projektov naložb v letališča v Estoniji, Grčiji, Italiji na Poljskem in v Španiji, za katere je bilo od leta 2000 do leta 2013 iz sredstev EU namenjenih več kot 600 milijonov EUR. Revizorji so ugotovili, da je lahko samo polovica teh letališč dokazala potrebo po naložbah iz sredstev EU in da se je financirana infrastruktura pogosto premalo uporabljala, infrastruktura v vrednosti približno 38 milijonov EUR pa se sploh ni uporabljala.

Le na polovici revidiranih letališč se je število potnikov povečalo, za več kot polovico pa je bilo povečanje zračnega prometa veliko previsoko ocenjeno. Letališče v Kordovi, na primer, je leta 2013 uporabilo manj kot 7 000 potnikov, po napovedi pa naj jih bilo 179 000. Poleg tega za večino letališč obstaja le malo dokazov o izboljšanih storitvah za stranke ali družbeno-gospodarskih koristih za regijo, kot je ustvarjanje dodatnih delovnih mest.

Sedem letališč, v glavnem tistih z manj kot 100 000 potniki na leto, ni finančno samozadostnih in bodo težko obratovala brez nadaljnje podpore iz javnih sredstev. V Grčiji, na primer, je od prihodka letališča v Kastoriji v višini 176 000 EUR za obdobje 2005–2012 treba odšteti 7,7 milijona EUR, kolikor so znašali stroški za to, da je bilo letališče v tem obdobju odprto. Revizorji so zaključili, da nadaljnjih 16,5 milijona EUR, investiranih v podaljšanje vzletno-pristajalne steze na tem letališču (ki se ni nikoli uporabljala za tisto vrsto letal, za katera je bila zgrajena) ni mogoče šteti za uspešno porabo javnih sredstev.

Pri večini revidiranih letališč so revizorji ugotovili zamude pri izgradnji in dobavi infrastrukture, ki so v povprečju znašale skoraj dve leti. Pri skoraj polovici letališč so bili stroški prekoračeni, kar pomeni, da so morale države članice iz svojih nacionalnih proračunov porabiti skoraj 100 milijonov EUR več, kot je bilo predvideno na začetku.

Revizorji so ugotovili, da države članice niso dobro usklajevale financiranja. Na primer, Estonija, Grčija, Italija in Španija niso imele nobenih strateških načrtov dolgoročnega razvoja letališč. Poleg tega je Komisija, ki na splošno ne ve, katera letališča prejemajo financiranje in kakšni so ti zneski, financiranje premalo nadzorovala. To Komisiji onemogoča celovit pregled vseh naložb EU v letališča in omejuje njene možnosti za spremljanje in zagotavljanje ustrezne zasnove in izvajanja politik.

Namen tega sporočila za tisk je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je dosegljivo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer, tiskovni predstavnik

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Telefon: +352 4398 45410 Prenosni telefon: +352 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Opombe za urednike:

Evropsko računsko sodišče vse leto objavlja posebna poročila, v katerih so predstavljene ugotovitve izbranih revizij posameznih proračunskih področij ali upravljavskih tem v EU.

V Posebnem poročilu št. 21/2014 z naslovom **Letališka infrastruktura, financirana s sredstvi EU: slaba stroškovna učinkovitost** so analizirane naložbe v letališko infrastrukturo iz sredstev EU. Preučeno je bilo, ali je bilo dokazano, da so naložbe potrebne, ali so bila dela izvedena pravočasno in v okviru predračuna ter ali se je nova ali izboljšana infrastruktura v celoti uporabljala. Pri reviziji, ki je bila opravljena med majem 2013 in oktobrom 2014, je bilo tudi ocenjeno, ali se je zaradi naložb povečalo število potnikov in ali so se izboljšale storitve za stranke ter ali so bila letališča finančno vzdržna.

V programskem obdobju 2000–2013 je EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada ter iz sredstev vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) dodelila približno 4,5 milijarde EUR za letališko infrastrukturo. Iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada je bilo dodeljenih več kot 2,8 milijarde EUR, od katerih jih je bilo 75 % investiranih v Grčiji, Italiji, na Poljskem in v Španiji.

Revizija je bila osredotočena na 20 letališč, financiranih iz sredstev EU, v petih državah članicah (dve v Estoniji, tri v Grčiji, pet v Italiji, dve na Poljskem in osem v Španiji). Ta letališča so v programskih obdobjih 2000–2006 in 2007–2013 iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada prejela skupaj 666 milijonov EUR sredstev EU, od katerih je bilo revidiranih 460 milijonov EUR.

Zaključki revizorjev EU

Stroškovna učinkovitost naložb v letališča, financiranih iz sredstev EU, je bila slaba. Sredstva je prejelo preveliko število letališč (ki so bila pogosto v zelo blizu skupaj), v številnih primerih pa je bila infrastruktura, financirana iz sredstev EU, preobsežna. Le polovici revidiranih letališč je uspelo povečati število potnikov, izboljšave storitev za stranke pa se niso merile ali zanje ni bilo dokazov.

Priporočila revizorjev EU

- **Komisija** bi morala za programsko obdobje 2014–2020 zagotoviti, da bodo države članice sredstva EU namenjale le za letališko infrastrukturo na tistih letališčih, ki so finančno vzdržna in za katera je bila potreba po naložbah ustrezno ocenjena in dokazana. To bi moralo biti del odobranja in spremljanja operativnih programov, ki ju izvaja Komisija.
- **Države članice** bi morale imeti usklajene regionalne, nacionalne in nadnacionalne načrte za razvoj letališč, da ne bi prihajalo do presežnih zmogljivosti, podvajanja in neuskklajenih naložb v letališko infrastrukturo.

Komisija v svojih odgovorih, ki so priložena temu poročilu, daje zagotovila, da je pri tem pridobila izkušnje in nova spoznanja. Zato je v ustrezni zakonodaji za programsko obdobje 2014–2020 uvedla povsem drugačen pristop.